

Каліграфічні хвилинки

Автор: Лиса Оксана Вікторівна

Вступ

На уроках математики в початковій школі обов'язковим етапом є каліграфічна хвилинка, на якій діти вправляються у правильному написанні цифр, що вивчили раніше. Звичайно вчитель прописує ту чи іншу цифру на дошці, нагадуючи при цьому як правильно її писати та розташовувати у межах клітинки. Написання цифр у початковій школі підпорядковане аналітико-синтетичному методу, тому вчитель повинен удосконалити навички аналізу і синтезу, а саме: під час написання цифри на дошці проводити повний коментар написання: із скількох елементів складається цифра, де починаємо писати кожен елемент, відривне чи безвідривне написання елемента, куди вести лінію (вниз, угору, праворуч чи ліворуч), де її закінчувати, в якому місці писати другий і наступні елементи.

Завдання нашої розробки полягає в тому, щоб надати вчителям початкової школи допомогу у навчанні дітей каліграфічного письма цифр на уроках математики, зробити цей етап уроку більш цікавим та продуктивним.

Пропонуємо згадати правильне коментування написання арабських цифр:

- **Цифра один** складається з двох елементів: короткої та довгої похилих ліній. Перший елемент починаємо писати трохи вище середини клітинки і ведемо коротку похилу лінію у верхній лівий кут клітинки, потім пишемо вниз довгу похилу лінію до середини нижньої сторони клітинки.
- **Цифра два** складається з трьох елементів: верхнього правого заокруглення, довгої прямої похилої лінії та хвилястої горизонтальної лінії. Починаємо писати перший елемент вище середини клітинки, заокруглюємо у верхньому правому куті клітинки і переходимо до довгої прямої похилої лінії, яку ведемо вниз досередини нижньої сторони клітинки. Від неї проводимо довгу хвилясту лінію праворуч до нижнього правого кута клітинки.
- **Цифра 3** складається з двох малих правих півовалів. Починаємо писати вище середини клітинки у верхньому правому куті ведемо заокруглення вгору, прописуючи малий правий півовал до середини клітинки. Не відриваючи руки пишемо вниз більший правий півовал, що, торкаючись середини нижньої лінії клітинки, заокруглюється ліворуч.
- **Цифра 4** складається з трьох елементів: короткої прямої похилої лінії, короткої горизонтальної лінії та довгої прямої похилої лінії. Починаємо писати цифру посередині верхньої сторони клітинки і ведемо вниз ліворуч коротку похилу пряму лінію нижче середини клітинки. Потім пишемо другий елемент – горизонтальну пряму коротку лінію праворуч, не доводячи її до правої сторони клітинки. Від верхнього правого кутка клітинки ведемо вниз довгу пряму похилу лінію так, щоб вона торкнулась другого елемента цифри, і опускаємо вниз до середини нижньої сторони клітинки.
- **Цифра п'ять** складається з трьох елементів: дугоподібної лінії, короткої прямої лінії та правого півовалу. Починаємо писати коротку пряму похилу лінію від середини клітинки вниз трохи праворуч на половину клітинки. Потім, не відриваючи руки, пишемо правий півовал так, щоб він не торкався правої її сторони, заокруглюємо ліворуч, ближче до нижнього лівого кута. Відриваємо руку і вгорі проводимо дугоподібну лінію праворуч до верхнього правого кута клітинки.
- **Цифра шість** складається з двох елементів: з великого лівого півовалу та малого правого овалу. Починаємо писати нижче правого верхнього кута клітинки, заокруглюємо ліворуч, прописуємо великий лівий півовал, який внизу переходить у малий правий овал, що з'єднується ліворуч з першим елементом трохи вище середини клітинки.
- **Цифра сім** складається з трьох елементів: хвилястої горизонтальної лінії, довгої прямої похилої лінії та короткої горизонтальної прямої лінії. Починаємо писати трохи нижче середини верхньої сторони клітинки, ведемо горизонтальну хвилясту лінію праворуч до верхньої правої вершини кута, потім, не відриваючи руки, проводимо вниз довгу пряму похилу лінію до середини нижньої сторони клітинки. Далі, відриваємо руку і посередині другого елемента проводимо горизонтальну коротку лінію, симетричну з двох сторін.
- **Цифра вісім** складається з двох елементів: верхнього і нижнього овалів. Починаємо писати цифру від правого кута клітинки. На одній третині правої частини клітинки описуємо малий овал, який торкається

верхньої частини клітинки і дописуємо до її середини. Звідси, не відриваючи руки, переходимо до нижнього овалу, заокруглюємо його ліворуч до початку написання цифри.

- **Цифра 9** складається з двох елементів: малого лівого овалу та великого правого півовалу. Наголошуємо на тому, що ширина цифри внизу та вгорі однакова. Починаємо писати малий лівий овал від правої сторони клітинки, ведемо вгору ліворуч заокруглення, що переходить у лівий малий овал нижче середини клітинки і піднімається вгору до зустрічі з її початком та, не відриваючи руки, звідти до великого правого півовалу, який пишемо так, опускається вниз ,щоб він торкнувся середини нижньої сторони клітинки, заокруглюючись внизу ліворуч.
- **Цифра нуль** складається з великого лівого овалу. Починаємо писати близько до правого верхнього кута клітинки, ведемо заокруглення ліворуч, прописуємо до нижньої сторони клітинки великий лівий овал і з'єднуємо праворуч з початком написання овалу.

У нашій розробці ми не тільки нагадали, як каліграфічно правильно писати цифри від 0 до 9, а ще й використали різноманітні завдання логічного характеру, які спрямовані на розвиток мислення, уваги та пам'яті молодшого школяра.